

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen
Enhet 16

DOM
2013-09-09
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
12790-13

SÖKANDE

Svenska Hälsopromotiongruppen AB, 556618-9188
Lilla Torget 2
441 30 Alingsås

MOTPART

Försäkringskassan
Huvudkontoret
103 51 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 385147

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan genomför en upphandling av ramavtal av stöd och metod för förankring av medarbetarskapet (dnr 011963-2013).

Försäkringskassan har beslutat att tilldela annan anbudsgivare än Svenska Hälsopromotiongruppen AB kontraktet.

Svenska Hälsopromotiongruppen AB (nedan bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först efter att rättelse av Försäkringskassans utvärdering har skett. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om.

Försäkringskassan bestrider bifall till bolagets ansökan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bolaget har i den aktuella upphandlingen invändningar som framför allt tar sikte på Försäkringskassans bedömning av anbuderna och utvärderingsmodellen. Förvaltningsrätten ska i målet pröva om Försäkringskassan har brutit mot bestämmelserna i lagen om offentlig upphandling (2007:1091), LOU, och om bolaget har visat att det lidit skada eller kunnat komma att lida skada på grund av de påstådda bristerna på ett sådant sätt att det finns skäl för ett ingripande med stöd av 16 kap. 6 § LOU.

Förvaltningsrätten vill inledningsvis påminna om att en upphandlande myndighet har stor frihet att välja vad man vill upphandla och vilka krav som ska ställas på det som upphandlas (se till exempel Kammarrätten i Göteborgs dom i mål nr 5481-10 m.fl.). Förutsättningen är att myndighetens krav är proportionella och har anknytning till det som ska upphandlas samt att de inte är diskriminerande (se till exempel Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 1932-10). En överprövning av en

upphandling enligt LOU utgör endast en kontroll, utifrån de omständigheter som sökanden har anfört, av att den upphandlande myndigheten har iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU. Det ankommer inte på domstolen att genomföra en ny utvärdering eller i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande myndighetens beslut (jfr till exempel Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål nr 1258-11 och Högsta förvaltningsdomstolens dom HFD 2013 ref. 5). Som huvudprincip krävs att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt anger vilka omständigheter talan grundas på (se Högsta förvaltningsdomstolens dom, RÅ 2009 ref. 69).

I fokus för denna upphandling och överprövning står de begrepp – *”vill, kan och får”* – som Försäkringskassan har valt att arbeta med för att utveckla sin organisation. Bolaget menar å sin sida att Försäkringskassan gör en exkluderande tolkning av bolagets anbud när myndigheten inte accepterar andra, enligt bolagets tycke, likvärdiga begrepp och att det inte har kunnat utvärdera den vinnande leverantörens anbud eftersom Försäkringskassan har sekretessbelagt det. Försäkringskassan å sin sida anför dels att bolagets anbud står långt ifrån Försäkringskassans behov av tjänster, dels att upphandlingen har genomförts helt i enlighet med LOU:s bestämmelser.

Förvaltningsrättens åsikt är att såsom förfrågningsunderlaget är utformat lämnar det utrymme för en viss skönsmässig bedömning av hur väl ett anbud motsvarar det som efterfrågas när det gäller kopplingen mellan anbudsgivarens metod och Försäkringskassans val av begrepp. Under förutsättning att bedömningen sker på objektiva grunder, dvs. utifrån i förfrågningsunderlaget fastställda kriterier, måste den upphandlande myndigheten ges visst utrymme för subjektivitet vid bedömningen av anbudens innehåll. Utgångspunkten måste även vara, särskilt när det gäller kvalitativa moment, att det är den upphandlande myndigheten själv som

har bäst förutsättningar att bedöma anbudet. Sammantaget innebär detta i nu aktuell upphandling att Försäkringskassans bedömning får godtas om det inte finns uppenbara skäl för en annan bedömning.

Försäkringskassans krav på att anbudsgivarens metod ska ha en tydlig koppling till myndighetens val av begrepp – ”vill, kan och får” – måste enligt förvaltningsrättens bedömning anses vara både lämpligt och effektivt för att uppnå det eftersträfvade syftet. Detta dels med beaktande av att Försäkringskassan har arbetat med samma begrepp under drygt tre år, dels med beaktande av att Försäkringskassan också har anfört att myndigheten accepterar metoder som använder andra begrepp om det finns en tydlig koppling till begreppen ”vill, kan och får”. Förvaltningsrätten anser också att kravet på kopplingen mellan myndighetens nuvarande arbetsätt och den tjänst som upphandlas är nödvändig och att syftet med upphandlingen alltså inte kan uppnås genom till exempel att metoden i mindre utsträckning eller inte alls kopplas till myndighetens nuvarande arbetsätt. Förvaltningsrätten anser likaså att Försäkringskassans krav på anbudsgivarens referenser är väl motiverade i sammanhanget. Förvaltningsrätten kan alltså inte, mot bakgrund av vad bolaget har anfört om förfrågningsunderlaget se att det som sådant skulle vara utformat i strid med principerna i 1 kap. 9 § LOU. Inte heller finns skäl för ytterligare åtgärder eller ställningstaganden från förvaltningsrättens sida med anledning av att Försäkringskassan har sekretessbelagt vissa uppgifter från andra anbudsgivare.

Bolaget har också vissa synpunkter på Försäkringskassans utvärderingsmodell. Men förvaltningsrätten uppfattar inte att bolaget på något sätt har belyst hur det har lidit skada eller kunnat komma att lida skada av de påstådda bristerna i utvärderingsmodellen (jfr Högsta förvaltningsdomstolens dom i mål nr 96-13). Mot den bakgrunden saknas enligt förvaltningsrättens

mening anledning att göra någon prövning av de av bolaget påstådda
bristerna i utvärderingsmodellen.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att det mot bakgrund av vad
bolaget har anfört inte finns skäl för ett ingripande med stöd av
16 kap. 6 § LOU. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns
i bilaga 1 (DV3109/1A LOU).

Maria Dahlberg

Rådman

Cornelia Englén har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.